

SUPERGAAF

WAT MAAKT EEN GEBOUW BIJZONDER? DE BOUWPROFESSIONAL AAN HET WOORD OVER ZIJN OF HAAR FAVORIETE GEBOUW OF INTERIEUR.

TEKST PETER DE WINTER FOTO'S RUUD DILLING

De Oude Kerk in Amsterdam stamt uit 1306. Het monumentale gebouw heropende in 2013 voor het publiek met een nieuw programma waarin kunst centraal staat. De kerkruimte biedt onderdak aan wisselende kunstenaars die site-specifiek werk laten zien. Op uitnodiging van Bouwwereld toog architect Lada Hršak van Bureau LADA, Landscape Architecture Design Action, naar deze plek, waar erfgoed, kunst, muziek en op zondag ook nog steeds kerkgangers samenkomen.

"Ik vind de Oude Kerk een van de krachtigste gebouwen van de stad. Je vindt er de lagen van de tijd, de maatschappij en door een originele programmering is er ook een tijdslaag ontstaan die ruimte biedt aan hedendaagse kunst. Daarmee is de kerk op sociaal, maatschappelijk en ook ruimtelijk vlak uitgegroeid tot een ijersterke inspirerende plek."

De oude kerk is het oudste gebouw van de stad. "Je voelt een soort presence, terwijl het toch een relatief kleine gotische kerk is, maar het ruimtelijke effect dat je ervaart als je binnenkomt is overweldigend. Die ervaring boeit me. Minstens zo bijzonder is dat in het gebouw een heleboel prachtige details bij elkaar komen. Neem die zuil met aan de voet een werveling. Ertegenwoordig is een houten wand gezet die de vorm van de voet heel precies volgt. In de muur van de kerk zit ook een deur van niet meer dan veertig centimeter breed, die ook nog eens superschuin is. Of het ooit een geheime ingang was weet ik niet, maar bijzonder is het wel. Juist omdat je niet precies weet waarvoor die deur er zit. Dat geeft de plek iets raadselachtigs. Net als de lichtinval

OUDE KERK
AMSTERDAM

Architect
Lada Hršak

'IK VIND DE OUDE
KERK EEN VAN
DE KRACHTIGSTE
GEBOUWEN VAN
DE STAD'

door de hoge ramen die een mystiek diepte-effect aan de ruimte geeft dat in moderne gebouwen ontbreekt. Tegelijkertijd is het een sobere ruimte."

Het gebouw was ooit een katholieke kerk en bij de laatste restauratie zijn de plafondschilderingen tevoorschijn gehaald, waarmee bezoekers ook die tijdslaag kunnen ervaren. Een ander ruimtelijk element dat Lada enorm aanspreekt, zijn de barokke deuren van het kleine orgel waarachter de orgelpijpen schuilgaan. Als ze opengaan, heeft dat in haar ogen een heel bijzonder sculpturaal effect.

"Uiteraard kan ik niet om de spiltrap heen. De trap leidt naar de bovenste verdieping en biedt toegang tot het dak. Het ontwerp is supersimpel met een beetje Lina Bo Bardi-achtige elegantie. Dergelijke eenvoud in vorm spreekt me als architect enorm aan." De kerk is ook een bron van ideeën voor haar. "Het is inspirerend, maar niet letterlijk als in een quote. Ik ga in mijn gebouwen niet ineens smalle scheve deurtjes toepassen. Wat ik wel leer van het gebouw is hoe je op een heel pure manier materialen naast elkaar kunt toepassen. Verder is de manier waarop de oude kerk en de hedendaagse programmering samengaan echt bijzonder. Het laat zien dat je met de juiste ingrepen en combinaties van functies, gebouwen eeuwenlang kunt blijven gebruiken."

Haar inspiratie is dan ook om gebouwen te ontwerpen die krachtige plekken zijn, die je niet zomaar kunt wegdenken en die ruimtelijk en qua geest lang mee kunnen gaan. "Begrijp me goed. Ik heb het over inspiratie. Ik ga geen kathedraal bouwen."

